

Universitätsbibliothek Wuppertal

Aristotelis de arte poetica liber

Aristoteles

Lipsiae, 1904

Περὶ κωμωδίας

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1709)

Περὶ κωμωδίας.

1. Arist. rhet. I, 11 p. 1372^a 1 διώριστα περὶ γελοίων χωρὶς ἐν τοῖς περὶ ποιητικῆς. *ibid.* III, 18 p. 1419^b 5 εἴρηται πόσα εἶδη γελοίων ἐστὶν ἐν τοῖς περὶ ποιητικῆς.

5 2. Excerpta ex Aristotelis libro apud Anonymum Περὶ κωμωδίας in cod. Coisliniano 120: Κωμωδία ἐστὶ μίμησις πράξεως γελοίας καὶ ἀμοίρου μεγέθους τελείου χωρὶς ἐκάστῳ τῶν μορίων ἐν τοῖς εἶδεσι δρωῶτος καὶ <οὐ> δι' ἀπαγγελίας, δι' ἡδονῆς καὶ γέλωτος περαίνουσα τὴν τῶν τοιούτων παθη-
10 μάτων κάθαρσιν. ἔχει δὲ μητέρα τὸν γέλωτα.

γίνεται δὲ ὁ γέλως ἀπὸ τῆς λέξεως καὶ ἀπὸ τῶν πραγμάτων. ἀπὸ τῆς λέξεως κατὰ ὁμωνυμίαν, συνωνυμίαν, ἀδολεσχίαν, παρωνυμίαν (παρὰ πρόσθεσιν καὶ ἀφαιρέσιν), ὑποκόρισμα, ἐξαλλαγὴν (φωνῆ, τοῖς ὁμογενέσι), σχῆμα λέξεως. ὁ ἐκ τῶν
15 πραγμάτων γέλως ἐκ τῆς ὁμοιώσεως (χρησίμει πρὸς τὸ χειρὸν, πρὸς τὸ βέλτιον), ἐκ τῆς ἀπάτης, ἐκ τοῦ ἀδυνατοῦ, ἐκ τοῦ δυνατοῦ καὶ ἀνακολούθου, ἐκ τοῦ παρὰ προσδοκίαν, ἐκ τοῦ χρῆσθαι φορτικῇ ὀρχήσει, ὅταν τις τῶν ἐξουσίαν ἐχόντων παρῆς τὰ μέγιστα φανλότητα λαμβάνη, ὅταν ἀσυνάρτητος ὁ
20 λόγος ἦ καὶ μηδεμίαν ἀκολουθίαν ἔχων.

διαφέρει ἡ κωμωδία τῆς λαιδορίας, ἐπεὶ ἡ μὲν λαιδορία ἀπαρακαλύπτως τὰ προσόντα κατὰ διέξειςιν, ἡ δὲ δεῖται τῆς καλουμένης ἐμφάσεως. ὁ σκώπτων ἐλέγχειν θέλει ἀμαρτήματα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. συμμετρία τοῦ φόβου θέλει εἶναι ἐν ταῖς τραγωδίαις καὶ τοῦ γελοίου ἐν ταῖς κωμωδίαις.

7 γελοίου cod. — ἐκάστου cod., v. 1449^b 26. — 14 ἐξαλλαγὴν cod. — 19 φανλότητα Bergk. — 24 σύμμετρα cod.

κωμῳδίας ὕλη· μῦθος, ἦθος, διάνοια, λέξεις, μέλος, ὄψις. μῦθος κωμικός ἐστὶν ὁ περὶ γελοίας πράξεις ἔχων τὴν σύστασιν. ἦθη κωμῳδίας τὰ τε βωμολόχα καὶ τὰ εἰρωνικά καὶ τὰ τῶν ἀλαζόνων. διανοίας μέρη δύο, γνώμη καὶ πίστις.

κωμική ἐστὶ λέξις κοινή καὶ δημώδης. δεῖ τὸν κωμω- 5
δοποιὸν τὴν πάτριον αὐτοῦ γλῶσσαν τοῖς προσώποις περι-
τιθέναι, <τῷ δὲ ξένῳ> τὴν [δὲ] ἐπιχώριον αὐτῷ ἐκείνῳ.

μέλος τῆς μουσικῆς ἐστὶν ἴδιον, ὅθεν ἀπ' ἐκείνης τὰς
αὐτοτελεῖς ἀφορμὰς δεήσει λαμβάνειν. ἡ ὄψις μεγάλην χρεῖαν
τοῖς δράμασι <πρὸς> τὴν ψυχαγωγίαν παρέχει. ὁ μῦθος καὶ 10
λέξις καὶ τὸ μέλος ἐν πάσαις κωμῳδαῖς θεωροῦνται, διά-
νοια δὲ καὶ ἦθος καὶ ὄψις ἐν ὀλίγαις.

μέρη τῆς κωμῳδίας τέσσαρα· πρόλογος, χορικὸν, ἐπεισο-
δίον, ἔξοδος. πρόλογός ἐστὶν μῦθιον κωμῳδίας τὸ μέχρι
τῆς εἰσόδου τοῦ χοροῦ. χορικόν ἐστὶ τὸ ὑπὸ τοῦ χοροῦ μέλος 15
ἄδόμενον ὅταν ἔχη μέγεθος ἑκανόν. ἐπεισοδίον ἐστὶ τὸ με-
ταξὺ δύο χορικῶν μελῶν. ἔξοδος ἐστὶ τὸ ἐπὶ τέλει λεγόμενον
τοῦ χοροῦ.

3. Simplic. in categ. p. 43a 13 Brandis. καὶ γὰρ καὶ ὁ
Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ ποιητικῆς συνώνυμα εἶπεν εἶναι ἄν 20
πλείω μὲν τὰ ὀνόματα λόγος δὲ ὁ αὐτός, οἷα δὴ ἐστὶ τὰ
πολυνώνυμα τό τε λώπιον καὶ ἱμάτιον καὶ τὸ φᾶρος. conf.
Arist. rhet. III 2.

4. Antiatticista in Bekkeri anecdotis 101, 32 κιντότα-
τον: Ἀριστοτέλης περὶ ποιητικῆς. «τὸ δὲ πάντων κιντότατον.» 25

9 δεήσει cod., v. 1450^b 16. — 10 ψυχαγωγίαν] συμφωνίαν
cod. τῆ ψυχαγωγία Bernays, v. 1450^b 17. — 11 fort. διάνοια.